

نیمه جیایان له حاجی کاروان، بهلی نهوهی غهزه جینوسایده

علی محمود محممد

لهم روژانه گفتوگویی که گهرم له ههناوی کۆمه‌لگای کوردیدا ههیه له‌سه‌ر غهزه، گوايه چهپه‌کان و ئیسلامیه‌یه‌کان له یه‌ک به‌ره‌دان بۆ غهزه، کورد بۆ ئه‌وان کیشه‌ نییه . له کاتیک ئهم به‌ریزانه ئهم ره‌خنه‌یه ده‌گرن، که روژئاوای کوردستان که‌وته مه‌ترسیه‌وه سه‌دان چهپه‌گه‌را بگه‌ر هه‌زارانی له‌سه‌ر تاسه‌ری جیهانه‌وه چوونه روژئاوا بۆ داکۆکی له‌و ئه‌زمونه، زۆریشیان له به‌هه‌شته‌که‌ی روژئاواوه رویشتن، له‌م پیناوه‌دا ده‌یانیان گیانی خۆیان به‌خت کرد، ئهم ره‌خنه‌گرانه‌ش هه‌ر له‌فه‌یس بوو که‌وه درووشمیان ده‌دا، تا ئیستا درووشمیکه‌ی خۆیان نه‌کردوه به‌کردار.

ئوه‌ی ئیستا له‌ غهزه ده‌گوزمه‌ریت به‌ هه‌موو پێوه‌ریک جینوسایده، غهزه قه‌لای نگه‌ر سه‌لمانیکه له‌ ده‌ره‌وه‌ی زیندان، ولاتیک سه‌رتاپا کراوه به‌ نگه‌ر سه‌لمان، نیمه وه‌ک کورد که ٤ که‌یسی جینوسایده‌مان هه‌یه له‌ ماوه‌ی ٨ سال له‌ دژمان ئه‌نجام درابیت، پێویسته له‌ هه‌مووان زیاتر هه‌ست به‌و جو‌ره تاوانه به‌که‌ین به‌رامبه‌ر به‌ هه‌ر گه‌ل و نه‌ته‌وه ئاینزایه‌ک پیاوه به‌کریت، هه‌رچه‌نده هه‌شتا ریزه‌ی مرده‌نه‌کان غهزه له‌ چاره‌که‌ی نگه‌ر سه‌لمان تێپه‌ری نه‌کردوه، کارسه‌ته‌کانی هه‌له‌بجه و نگه‌ر سه‌لمان و دووبزو نزارکی و بارزانی و فه‌یلی و شه‌نگال ترسه‌ناکتر بوون له‌ ئیستای غهزه وه‌ک برسیه‌تییه‌که، له‌م له‌حه‌زه‌ش که هه‌ردوو لاهان تاوانی غهزه به‌ جینوساید ده‌ناسین، که چه‌په‌له بۆ تاوان لی‌ ناده‌ین به‌ هه‌چ به‌هانه‌یه‌ک، نیمه له‌ گه‌ل حاجی کاروانه‌کان له‌م خاله‌شدا یه‌ک ناگرینه‌وه، چونکه ئه‌و کۆمه‌که‌کان بۆ یاره‌مکانی خۆی ده‌نیریت، ئارد و رو‌نه‌که‌ی ئه‌وان بۆ ناو نه‌فه‌قه‌کانه، ئه‌گه‌ر وانیه بۆ ئه‌و ١٨٠ که‌سه له‌ برسان گیانیان به‌ختکرد، بۆ هاوکاری حاجی کاروانه‌کان برسیه‌ راسته‌قینه‌کانیان نه‌دۆزییه‌وه تا نه‌مرن؟، هه‌روه‌ها چاوی ئه‌وان کورته‌ینه‌ ته‌نها هه‌ندیک له‌ تاوانه‌کان ده‌بینیت.

نیمه هه‌موو دۆزیک به‌ پرئسیپی خۆی ده‌پۆین نه‌ک به‌ پێوه‌ری ئیمان و هاوبه‌وه‌ری و هاوچه‌یزبی، کیشه‌ی ئه‌وان ریکه‌راوی هه‌ماس و هاوبه‌وه‌ر مه‌کانی خۆیانه، کیشه‌ی نیمه برسییه‌کان و جو‌ری چه‌کی به‌کار هاتوو و به‌رکه‌وته‌ی خه‌لکی سفیل و ژن و مندال و جو‌ری تاوانه‌که‌یه، هه‌ر ئه‌و ته‌رازه‌ی نیمه که‌ ئهم تاوانه‌ی پێ ده‌پۆین، تاوانی سه‌وتی ئۆکتۆبه‌ریش به‌ جینوساید ده‌ناسیت که‌ هه‌ماس ئه‌نجامی دا، هۆلۆکۆستی به‌ جینوساید ده‌ناسیت، کۆمه‌لکوژی ئه‌رمه‌ن و ئیزیدی به‌ جینوساید ده‌ناسیت، لێره‌دا چاویلکه‌ی حاجی کاروان ئه‌و تاوانانه نابینیت، ئه‌مه‌یه جیاوازییه‌که‌مان، کیشه‌ی ئه‌و خۆدی تاوانه‌که نییه، به‌لکه جو‌ری ئه‌و مرو‌قه‌یه تاوانه‌که‌ی به‌رامبه‌ر ده‌کریت، کیشه‌ی نیمه‌ش خۆدی مرو‌قه‌که‌یه که جو‌ری تاوانه‌که‌ی به‌رامبه‌ر ده‌کریت، سیه‌ی هه‌ماس سه‌ت سه‌وتی ئۆکتۆبه‌ر دووباره به‌کاته‌وه حاجی کاروانه‌کان چه‌په‌له‌ی بۆ لێده‌ده‌ن.

له‌ کاتیکدا هه‌یتله‌ر جووه‌مکانی جینوساید ده‌کرد، له‌و کاته‌دا ئه‌مین حوسینی مو‌فتی قودس ده‌ستی له‌گه‌ل هه‌یتله‌رو مۆسۆلۆنی تیکه‌ل کردبوو، لێره‌دا نیمه حوسینی ده‌که‌ینه شه‌ریکه

تاوانی هیتلەر له جینۆساید، به لām داوای ههلوێست له حاجی کاروان بکهین بهرامبەر
 حوسینی دهیبت وه لāmی چی بێت؟، ئهمه ئهسلی جیاوازییه کهمانه.
 راسته ههماس دژ به کورد ههلوێستی ههبووه، به لām نه ههموو غهزه ههماسه، هه
 دۆینی دژ به ههماس هاتنه سهڕ جاده، نه ههموو هیزه فهلهستینییهکانیش ئهمه
 ههلوێستیان بووه، رۆژگارێک هاوکاریکهری پله یهکی پێشمرگه بوون لهو کاتهی
 ههموو جیهان دژمان بوو، هاوکات ههلوێست وهرگرتن له تاوان به پێوهری دهستهوایی
 دیاری ناکرێت، به لکه ههلوێستیکی مروفانهیه بهرامبەر به خودی تاوان، زمانی وینهو
 فلیمهکان ئاشکرای دهکهن ئهوه جینۆساید له غهزه دهگوزهرێت، پێویسته نهتهنیا هو
 راگرتنێت نابێت لهبەر تاوانی ههماس ههمووان سزا بدات به مهرگ، پشتیوانی
 جینۆساید به شدارییه له تاوانهکه، با له گهلهکی قوربانییهوه نههینه چهپله لێدهری تاوانبار
 و پشکمان له خوێنڕژاندن و برسپکردنهکان بهر بکهوێت.

٠٠٩٦٤٧٥٠٣٧١٤٦٢٠